עירובין הלכה יג טוש"ע א"ח סי" שעב

סעיף יו: סעיף יו: לא ב מיי׳ שם הלכה יד

שעג: שעג: לב ג ד מיי שם הלכה ג טוש"ע א"ח סי שעב

סעיף יט: לג ה מיי פכ"א מהלי

שכד סעיף יג:

לד ו מיי׳ שם וטוש״ע שם

וסי שעב סעיף יט:

שבת הלכה לו סמג

טור ש"ע א"ח סי

עט.

(1) [מוספחה אחהלות פט"ז ה"ה סוכה ד.], כז [עניל עמ:], ג) שבת קכב, ד) [ג" הערוך ע" ינ א' בניב של תבן מעובה כמו פר" תבלותן, ס) רש"ל מ"א.
 (1) [עע" ענ.) ל פק"ל: מק"ל: מק"ל: מק"ל: מק"ל: מק"ל: מק"ל: מלכר, ת) [ל"ל לורך),

הגהות הב"ח

(d) גפי אמר רכא הא דתנן דכן שתי גדודטראות וכרי רכן שתי גדודטראות וכרי זו אין זו שלא כנגד זו אין זו שלא כנגד זו אין דו למעלה מזור לא ול (מעלה מזור לא (ב"רש" ד"ה אפילו כוי ראפילו אינה: (ג) ד"ה נתמעט התכן על פני רוחב כל האלו: (ו) חופ" סד"ה שתע וכרי כדפירא החם. נ"צ שתע וכרי כדפירא החם. נ"צ בד"ה בתחילות:

גליון הש"ם גמ' מאן תנא עירובין ר' יוםי היא. עיין לקמן דף פד ע"א תד"ה בור מאי איכא למימר:

מוסף רש"י

ר׳ יוסי אומר תבן ואין עתיד לפנותו וכר׳. ופליג עתיד לפנותו וכר׳. ופליג דלרורות היינו עפר, וקלמר מ״ק ללרך ביטול, ומ"ק ללרך ביטול, ומ"ל לי יוסי תבן אם ידוע וקלמר מאליו, ולרורות שלינו עתיד לפנותו או לה, מסקמת דלל זייע לי ידוע מסקמת בטל אלל אם כן עתיד לפנותו או לה, מסקמת בטל אלל אם כן דעמיד לפנותו או לה, מסקמת בטל אלל אם כן בעמיד לפנותו הדל כל אלל אם כן בעמיד לפנותו הדל כל אלל אם כן בעמיד לפנותו הדל בטיל (מובה ד.).

רבינו חננאל בסתמא לא בטיל. ופריק רב הונא מאן תנא אהילות רב הונא ר׳ יוסי ופליג אתנא דידן. . איני והא ר' יוסי איפכא תני, דתנן באהילות פרק [ט"ו] ר' יוסי אומר תבן . ואיז עתיד לפנותו הרי הוא ם עפר ובטיל, עפר (ואין עתיד) [ועתיד] לפנותו הריהו כסתם תבן לפנותו הוייתו כסונם הבן ואינו בטל. קתני מיהת הרי הוא כסתם עפר ובטל, מכלל דר׳ יוסי סבר עפר סתם בטל. אלא תנא דעירובין הוא ר׳ יוסי ופליג עליה תנא דאהילות. רב הונא בריה דרב יהושע אמר גבי איסור שבת אפי׳ ארנקי בטיל וכל שכן עפר בית אחריץ לא רמינן, למטמייהו ך סתמא בטיל, אבל לאו למימליה קאי, הילכך אי פריש דבטליה צליו נסר שרחב ד' טפחים כו׳. אמר רבא לא שנו פחות מד' טפחים מערבין שנים ואיז מערביז אחד. שנים ואין מכובין אווו, אלא בזמן שהושיט זה הנסר מזה הצד לצידו הנסר מזה הצד לצידו האחר של חריץ לרחבו, אבל אם נתן זה הנסר לאררי יייל ----לארכו של חריץ מצד אחד של חריץ, אפי׳ פחות מד׳ של יווין, אפי פוווין מו מערבין אחד, שהרי מיעט החריץ מד' טפחים, לפי שרחב החריץ שנינו כי הוא [רוחב ד', ואם] נתן

לא ביטלו. לא בטיל ואין הטומאה בוקעת למעלה מן הגג שיש לה אהל לעצמה: רבי יוסי היא. משום דאיירי בה רבי יוסי כדאמרינן לקמן נקיט לה: סבן. מלאוהו תבן ויודעין אנו שאינו צריך לו מכל מקום לא ביטלו בפירוש: הרי הוא כססם עפר. כעפר שאין אנו

יודעין אם עתיד לפנותו אי לא דסתמיה בטיל. אלמא לר' יוסי עפר לא ביטלו לא אמר רב הוגא מאז תגא סחם בטיל סחם תבן שאין אנו יודעין אהלות רבי יוםי היא אי רבי יוםי איפכא אם יצטרך ליטלו לא בטיל: עפר. שמעינז ליה דתניא 6 רבי יוםי אומר תבן ואין ויודעין אנו שיפנהו דלאו סתמא הוא: עתיד לפנותו הרי הוא כסתם עפר ובטל הרי הוא כסמם מבן. שאין אנו עפר ועתיד לפנותו הרי הוא כסתם תבן יודעין אם יפנהו אם לאו דסתמא לא ולא במיל אלא אמר רב אסי • מאן תנא עירובין בטיל: הנה איסור שבת. כגון מתני׳ כיון דעפר אינו ניטל בשבת סתמיה רבי יוסי היא רב הונא בריה דרב יהושע אמר מומאה אשבת קרמית הנח איסור שבת בטיל: אפינו ארנקי. כים מלא מעות בטיל שם אבל תבן וקש ניטל למאכל דאפילו ארנקי נמי מבמל איניש רב אשי בהמה: למיטיימיה קאי. הלכך אמר בית אחריץ קא רמית בשלמא חריץ סתם עפר בטיל ליה ואפילו לרבנן: למיטיימיה קאי אלא בית למיטיימיה קאי: בית למיטיימיה קחי. בתמיה: לח נתן עליו נסר שרוחב ד': אמר רבא א לא שנו. דבעי נסר ד': אלא שנחנו שנו אלא שנתן לרחבו אבל לארכו אפילו לרחבו. ארכו של דף לרוחב החריך כל שהוא נמי שהרי מיעמו מד': וכן שתי משפה לשפה כעין גשר: אבל לארכו. גזוזמראות זו כנגד זו: אמר רבא ב הא שנתן לארכו של חרין דף ד' אורך על גבי יתדות אצל שפתו סתם הצת (6) דאמרת זו כנגד זו אין זו שלא כנגד זו לא רוחב החריך ומיעטו מד': אפילו כל וזו למעלה מזו נמי לא אמרן אלא שיש בין שהוא. שהיתה דף קלרה (כ) אפילו אינה זה לזה שלשה מפחים אבל אין בין זה לזה אלא כאנבע הרי מיעטו לרוחב החריץ שלשה גזוזמרא עקומה היא: מתנר'ס י מתבן מארבעה במשך מדת הפתח ומתני שבין שתי חצירות גבוה עשרה מפחים רחב ד' תנן: זו שלא כנגד זו. שהיתה מערבין שנים ואין מערבין אחד אלו מאכילין זו בולטת לרה"ר יותר מחברתה לא סגי להו בנסר ארבעה: אין בין זו מכאן ואלו מאכילין מכאן נתמעם התבן לוו ג'. אין רחוקה זו מזו שלשה: מעשרה מפחים מערבין אחד ואין מערבין בותני' מסכן. גדים של תכן שנים: גמ' אמר רב הונא י ובלבד שלא ומפסיק על פני רוחב כל החצירות: יתן לתוך קופתו ויאכיל ולאוקמי שרי מאכילין. מן התבן לבהמתן ולא י והאמר רב הונא אמר רבי חנינא ^ה מעמיד חיישינן דלמא ממעיט תבן מי׳ דהויא אדם את בהמתו על גבי עשבים בשבת לה חדא רשותא ואסרי אהדדי ולא ואין מעמיד אדם את בהמתו על גבי מוקצה מסקי אדעתייהו ומטלטלי בחלר להא בשבת י דקאים לה באפה ואזלה ואכלה לא חיישינן דהא אפילו אימעיט אי לא ולא יתן לתוך קופתו תבן והתניא בית שבין הוי מיעוט על פני עשר אמות ויותר לא אסרי דהא עד עשר פיתחא הוי שתי חצירות ומילאהו תבן מערבין שנים ואין בהמה ממעטת כל כך באכילתה ואין מערבין אחד זה נותן לתוך בשבת אחד: נתמעט התבו. על (ג) כל ויאכיל וזה גותן לתוך קופתו ויאכיל נתמעם החלר או במשך י' אמות ועוד: מערבין אחד. אם נתמעט בחול: התבן מי' מפחים שניהם אסורים כיצד הוא עושה נועל את ביתו ומבמל את רשותו הוא גב" שלא יסן. בידים לתוך קופתו אסור וחבירו מותר וכן אתה אומר י בגוב דלמא שקיל טובא וממעיט ליה של תבן שבין ב' תחומי שבת קתני מיהת מעשרה וקח מטלטל בחזר החסורה ין בן, בן, בייני שבוג קווני טיהת זה נותן לתוך קופתו ויאכיל וזה נותן לתוך קופתו ויאכיל אמרי בית כיוז דאיבא ומאכילין דקתני במתני׳ שהבהמה באה ואוכלת והתם לא חיישינן לדלמא ממעיט דבהמה קלי קלי אכלה. לישנא ס (מחיצות ו) תקרה כי מיפחית מינכרא ליה אחרינא לא יתן לתוך קופתו משום מלתא הכא לא מינכרא ליה מלתא: נתמעם דמוקל׳ מאתמול למחילה זו: ולאוקמי. התבן מעשרה מפחים שניהן אסורין: הא בהמתו על התבן כדי לאכול שרי ולא עשרה שרי ואע"ג דמידליא תקרה מובא שמע גורינן דילמא שקיל בידים וספי לה מינה י מחיצות שאין מגיעות לתקרה שמן אלמא חמיר עליה איסור דרבנן ולא מחיצות אמר אביי הכא בבית שלשה עשר עבר עליה: והא א"ר חנינא מעמיד אדם את בהמתו ע"ג עשבים. חסר משהו עסקינן ותבן עשרה ורב הונא בריה מחוברים לאכול ולא חיישינן דלמא דרב יהושע אמר אפילו תימא בבית עשרה עקר בידים ומאכיל לה דהא חמיר

ומה היא ברייתא דאין להביא ברייתא כיון שיכול להביא המשנה ומה רינן שאומר בפ"ק דסוכה (דף ד.) חבן ואין עתיד לפנותו ועפר סתס מחלות כא אירי רבנן אע"ג דבמתני׳ דאהלות לא איירי רבנן מידי אני במבן מ"מ מכל שכן דעפר שמעינן דבעי ביטול והא דפשיטא ליה אני

בתבן מ״ת מכל שכן דעפר שמעינן דבעי ביטול והא דפשיטא ליה תבן וביטלו הוה מיעוט לרבנן שפיר שמעינן מכל שכן דכרי דתבואה דמהני ביטול והא דקאמר המס עפר סמס ביטול והא דקאמר המס עפר סמס מחלוקת רבי יוסי ורבנן הוה מלי למימר נמי עפר ואין עמיד לפנותו א כסתם עפר ובמל בטיל אלא אס כן ביטלו ואין עמיד בטיל מבור דרב הושע אםי° מאן תנא עירובין א בריה דרב יהושע אלא משוס רבי יוסי נקט עפר סמס מית הנח איסור שבת ולא מש להארין ולמינקט מרוייהו: מיל איניש רב אשי מע"ל מאוס שלא היה יודע בריימא אריין בשלמא חריץ

אע"פ שלא היה יודע ברייתא זו דקא מייתי יודע היה שרבי יוסי דיבר על ההיא משנה דאהלות וכי האי גוונא איכא בפרק קמא דיומא (דף יד:) גבי מאן תנא ממיד ר"ש איש המלפה היא:

הרי הוא כסתם עפר וטומאה בוקעת ועולה כדקתני באהלות וא"ת והא ר' יוסי קסבר דטומאה טמונה אינה בוקעת בפ' העור והרוטב (חולין דף קכה:) דקאמר ר' יוסי חבילי המטה וסריגי החלונות שפירשו על פני המת באויר הנוגע שלא כנגד הנקב טהור ומוקי לה בסמוכין לו בפחות מטפח ואומר ר"י דמ"מ מהני ביטול לענין שלא יבא טומאה לכלים שבלידו והא דא"ר יוסי בפרק הישן (סוכה כא:) במקומו היה עומד וממלא מפני קבר התהום היינו דוקא בקבר דכתיב קרא (במדבר יט) או בקבר שהמחהיל על הקבר טמח חבל בעלמא קסבר ר' יוסי דאינה בוקעת וטסור: דקאים לה באפה ואולה. ואם תאמר אם כן מאי איריא דנקט רב הונא שלא יתן לתוך קופתו ויאכיל כיון דאסור אפילו להעמידה אע"ג דלא מטלטל וי"ל דאי הוה נהט ליה אסור להעמיד לא הוה ידעינו מאי טעמא כל כמה דלא אשמעינו שאסור לטלטל הלכך אשמעינן שאסור ליתן לתוך קופתו משום דלמא מיפחית ולאו אדעתא וממילא ידעינן דאסור להעמיד: ובן אתה מוצא בגוב של תבן. פירש נקונטרס גוב בור ולא שייך בור גבי תבן ויש

מפרשים לשון קש וגבנה:
שמנץ מינה מחיצות שאין מגיעות
דתקרה שמן מחיצות.
בתמיה פי' במחילות עראי כי הך
ולעיל (עב:) פסקינן כרבי יהודה הסבר
דאמר לצ"ה עירוב אחד לכולן במחילות
שאינן מגיעות לתקרה והתם נמי
במחילות עראי איירי כדפי' התם (ו'):

עליה איסור שבת אבל איסור מוקלה
קיל ליה וחיישינן דלמא שקיל בידים וספי לה ה"נ כיון דאיסורא דרבנן הוא דאיכא ניחוש: דקאים באפה. מתני׳ לאו דמוקים לה עלה בידים אלא
קיל ליה וחיישינן דלמא שקיל בידים וספי לה ה"נ כיון דאיסורא דרבנן הוא דאיכא ניחוש: דקאים באפה. מתני׳ לאו דמוקים לה עלה בידים אלא
קאי באפה שלא מלך במקום אחר ואיהי אולה ואכלה וכולי האי לא גזור רבנן: ביח שבין שחי הצירות. ושני בתים משתי החלירות פתוחין
לו: כילד הוא עושה. להחיר מיהת את האחד נועל את ביתו הפתוח לאותו בית ומבטל את רשותו ולקמן [עמוד ב] פריך תרחי למה לי נעילה
וביטול: הוא אסור. להוציא מאוחו בית לחלר שלו שהרי ביטל רשותו וכל הבית כחלר» אחרת הוא: בגוב שבין שני מחומין הוא חליו בתחום עיר זו וחליו בתחום עיר זו אלו נוטלין ואוכלין מתוך תחומן ביום טוב
רחב להכנים בו תבן ואם בין שני תחומין הוא חליו בתחום שיר זו וחליו בתחום עיר זו אלו ווטלין מחקרה ואי מפחית מעשרה
וכן אלו ואין חוששין שמא אלו יקחו מן התחום השני: כיון דאיכא פקרה. ניכר שגג הגדיש מתרחק מן התקרה ואי מפחית מעשרה
רמי אנפשיה ופריש. וללישנא דמוקלה נמי אין אסור משום מוקלה אלא מי׳ ולמטה דכל מעשרה ולמעלה לאו לורתי מחילה היא. אבל מתני׳ דקאי
מתבן בחלר ואין עליו תקרה לא מינכרא מילתא: שמעם מינה מחילות. המפסיקות בבית ואין מגיעות לתקרה שם מחורת שבתו בטרקלין דבמחילות י׳ שרו ב"ה ומשום דאין מגיעות לתקרה לא מתפלגי דיורין:
דמאן דאמר בפרק הדר (נשיל דף עב). גבי ה׳ חבורות ששבתו בטרקלין דבמחילות י׳ שרו ב"ה ומשום דאין מגיעות לתקרה לא מתבי

רב ניסים גאון

שמעת מינה מחיצות שאין מגיעות לחיקרה הויאן מחיצות. הוויא דהא מילתא בפרק הדר עם הנכרי, פליגו בה רי חייא ורי שמעון ב"ר חד אמר [מחלוקת במחיצות אמר] מחלוקת במחיצות אמרן מחלוקת במחיצות שאין מגיעות לתיקרה.

רבינו חננאל (המשר) בו זה הנסר לארכו [הרי] מיעט רחבו מד' טפחים. שתי גזוזטראות זו כנגד זו מותר. אבל זו שלא כנגד זי או למטלה מזו [לא], לא אמרן אלא שיש ביניהן ג׳ טפחים, אבל אין ביניהן ג׳ טפחים עמוקה ל) ושרי. מתני׳ מתבן שבין שתי חצירות גבוה טפחים מערבין שנים ואין מערבין אחד. אילו מאכילין מיכן ואילו מתבן שבין שתי חצירות גבוה י' טפחים לא שרי לכל חד וחד מינייהו, אלא למיקם באפי בהמתו והיא ממילא אזלא ואכלה. אבל ליתן תבן לתוך קופה, או להעמידה על י ולהאכילה אסור. ואם הוא מתבן בתוך הבית גבוה י טפחים, והבית בין שתי . (החיצונות) [החצירות], (ההיצורונ) (ההיצירונן, זה נותן לתוך קופתו ומאכיל וזה נותן לתוך הופתו ומאכיל. ומאי שנא בית דאית ליה מחיצות ותיקרה, כי מיפחית התבן מי׳ טפחים מינכרא מילתא התיקרא, וכיון דנתמעט טפחים מעשרה נועל פתח ביתו ומבטל רשותו והוא אסור וחבירו של תבן. פי' תבן מעובה כמין חבילות שבין שני תחומי שבת. דין ניב זה ודין מתבן שבין שתי חצירות אחד הוא, ולא שרו אלא למיקם באפי בהמתו ותיזיל היא ותיכול. אבל לתת לתוך קופתו או להאכילה הוא . א. דכד מיפחת מי׳ טפחים כיוז דליכא תיקרא ואוקימנא דהאי בית דאית ביה האי תיבנא גובהו י״ג טפחים (חסר משהו) וכל פחות מג' כלבוד דמי. מחיצות המגיעות לתיקרא.